

ตัวอย่างการกรอกแบบฟอร์ม
ของดินที่ใช้ปลูกพืชไร่/พืชสวน/ผัก

แบบฟอร์ม ประเมินสุขภาพดินดี

สหัส

บัตรดินดี
ID Din Dee

กิตติ ชวีปลอกภัย

ชื่อ-สกุล

สุกดิน

ถิ่นของดิน

กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

www.ddd.go.th

Call Center **1760**

หรือ **02-561-4249**

แบบฟอร์มประเมิน สุขภาพดินดี

วัน/เดือน/ปี ที่ประเมิน 29 มิถุนายน 2564

1

ข้อมูลบุคคลและแปลง

ชื่อ-นามสกุล นายอนุรักษ์ ฟื้นฟูดิน

เลขประจำตัวประชาชน 316892-077-1320

เพศ ชาย
 หญิง

วัน/เดือน/ปีเกิด

15 พฤษภาคม 2518

เบอร์โทรศัพท์

096344-2504

ไม่ได้เป็นสมาชิกบัตรดินดี

เป็นสมาชิกบัตรดินดีของแปลงที่ต้องกรอกประเมิน รหัสบัตรดินดี 50-1111

ข้อมูลที่ตั้งแปลง

สภาพพื้นที่ ที่ดอนลาดชัน ที่ดอน ที่ลุ่ม

ชื่อชุดดิน - ขนาดแปลง 20 (ไร่)

พิกัด ละติจูด: 18.493799 ลองจิจูด: 98.379294

หมู่บ้าน/บ้าน บ้านป่าแดด ตำบล ท่าผา

อำเภอ แม่แจ่ม จังหวัด เชียงใหม่

การถือครองที่ดิน

ของตนเอง

ไม่ใช่ของตนเอง เช่า จำนอง ให้ยืม อื่นๆ ระบุ นส 3 ก

2

ชนิดของพืช (เลือกเฉพาะพืชที่ปลูกในบริเวณที่ต้องการประเมินสุขภาพดิน)

	ข้าว พื้นที่.....ไร่
	☐ ข้าว (ตามชนิดข้าว) ☐ ข้าวหอมมะลิ ☐ ข้าวขาว ☐ ข้าวเหนียว ☐ ข้าว เพื่อสุขภาพ เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ☐ ข้าว (ตามสภาพพื้นที่) ☐ ข้าวไร่ ☐ ข้าวนาสวน ☐ ข้าวขึ้นน้ำ ☐ ข้าว (ตามฤดูปลูก) ☐ ข้าวนาปี ☐ ข้าวนาปรัง
	พืชไร่ พื้นที่..... 20ไร่
	☐ มันสำปะหลัง ☐ อ้อยโรงงาน ☐ สับปะรดโรงงาน ☒ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ☐ ข้าวโพดหวาน ☐ หนุ่ยกล้วยเลี้ยงสัตว์ ☐ ยาสูบ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
	พืชสวน/ไม้ผล/ไม้ยืนต้น พื้นที่.....ไร่
	☐ ฝรั่ง ☐ กล้วยน้ำว้า ☐ ไม้ผลผสม ☐ ทูเรียน ☐ มังคุด ☐ เงาะ ☐ ลำไย ☐ มะพร้าว ☐ กาแฟ ☐ อื่นๆ ระบุ.....
	ผัก/สมุนไพร พื้นที่.....ไร่
	☐ ผักใบเขียว ☐ ผักกินผล เช่น มะเขือ ☐ สมุนไพร ☐ ไม้ดอก/ไม้ประดับ ☐ กล้วย ☐ อื่นๆ ระบุ.....

3

ลักษณะของพืช

พืช	คำอธิบายการให้คะแนนสุขภาพพืช			คะแนนที่ได้
	0	1	2	
ลักษณะพืช	ใบพืชในแปลงมีสีเหลืองโดยส่วนใหญ่	ใบพืชในแปลงมีสีเหลืองบางส่วน	ใบพืชในแปลงมีสีเขียวเข้ม	1
การเจริญเติบโตของพืช	การแตกกิ่งไม่สม่ำเสมอ กิ่งสั้นและบาง การแตกกิ่งใหม่มีน้อย	กิ่งก้านหนาแน่นขึ้น แต่ยังไม่สม่ำเสมอ มีการแตกกิ่งใหม่บางส่วน	มีการแตกกิ่งก้านและใบจำนวนมาก การเจริญเติบโตดี และต้นพืชแข็งแรง	1
ศักยภาพการให้ผลผลิต	ผลผลิตต่ำเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของพื้นที่	ผลผลิตปานกลางและยอมรับได้	ผลผลิตสูง	0
คะแนนรวม	(นำไปใช้ในการประเมินสุขภาพดินในตารางการประเมินสุขภาพดินในหัวข้อลักษณะพืช)			2

มีผลการวิเคราะห์ดิน

จากห้องปฏิบัติการ วิเคราะห์เมื่อวันที่.....

จากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม วิเคราะห์เมื่อวันที่..... **วันที่ 20 เมษายน 2564**

ไม่มีผลวิเคราะห์ดิน (ประเมินผลจากข้อมูลชุดดิน)

*การวิเคราะห์ เกิน 1 ปี แนะนำให้ทำการวิเคราะห์ใหม่

ความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (pH) ระบุค่า..... 5.5	☐ กรด pH<5.5	☒ กลาง pH=5.5-7.0	☐ ด่าง pH>7.0
ค่าการนำไฟฟ้า (EC) หรือความเค็มของดิน ☐ พบคราบเกลือบนผิวดิน ☐ ขอบใบพืชไหม้ แครกแกร็น	☒ ไม่เค็ม	☐ เค็มน้อย	☐ เค็มมาก
ผล EC จากห้องปฏิบัติการ ระบุค่า.....	☐ <2 เดซิซีเมนต์/เมตร	☐ 2-8 เดซิซีเมนต์/เมตร	☐ >8 เดซิซีเมนต์/เมตร
ผล EC จากชุดตรวจสอบดินภาคสนาม (ระดับความเค็ม)	☒ 1-2	☐ 3	☐ 4

ธาตุอาหารหลัก	ระดับ				
	0	1	2		
	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ไนโตรเจน (N)	☒				
ฟอสฟอรัส (P)	☒				
โพแทสเซียม (K)	☒				
คะแนนรวม	0				

6

6.1 การประเมินสุขภาพดินดีสำหรับข้าว

- สีดินโดยรวม แดง เหลือง น้ำตาล เทา ดำ
 เนื้อดิน ทราย ร่วน เหนียว

สมบัติดิน	คำอธิบายการให้คะแนนสุขภาพดิน			คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
	0	1	2		
ลักษณะพีช	พีชเจริญเติบโตไม่ดี	พีชเจริญเติบโตดีปานกลาง	พีชเจริญเติบโตดีมาก		ดูจากข้อที่ 3
สถานะธาตุอาหารพีช	มีธาตุอาหารอย่างน้อย 1 ธาตุที่อยู่ในระดับต่ำมาก	มีธาตุอาหารอย่างน้อย 1 ธาตุที่อยู่ในระดับต่ำ	ไม่มีธาตุอาหารใดต่ำมากถึงต่ำเลย		ดูจากข้อที่ 5
คะแนนรวม					

ผลการประเมินสุขภาพดิน

 ☐ ยังไม่ดี 0-1 คะแนน ควรตรวจวิเคราะห์ดินหรือปรึกษาเจ้าหน้าที่	 ☐ ดีพอใช้ 2 คะแนน ควรปรับปรุงดิน	 ☒ ดี 3 คะแนน สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้	 ☐ ดีมาก 4 คะแนน ดินดีอยู่แล้วดูแลต่อไป
--	---	---	---

หมายเหตุ หากสุขภาพดินที่ประเมินได้ อยู่ในระดับ ยังไม่ดี (0-1 คะแนน) ดีพอใช้ (2 คะแนน) หรือ ดี (3 คะแนน) ให้ดูคำแนะนำการจัดการดินตามข้อจำกัดของดินที่ใช้ปลูกข้าวด้านล่าง

คำแนะนำการจัดการดินสำหรับปลูกข้าว

ข้อจำกัดของดินที่ใช้ในการปลูกข้าว

คือ ธาตุอาหารพีช ธาตุอาหารพีชอยู่ในระดับต่ำถึง ต่ำมาก ให้ใส่ปุ๋ยเพื่อเพิ่มธาตุอาหารนั้น ทั้งนี้ให้น้ำเนื้อดินมาประเมินอัตราปุ๋ย (ตามคำแนะนำปุ๋ยข้าว) ควรปรึกษาเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ของท่านสำหรับคำแนะนำที่เหมาะสม ตามวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรในพื้นที่

สำหรับการปลูกข้าวในดินเค็ม

ควรเตรียมดินในช่วงเดือน มกราคม - พฤษภาคม หลังจากนั้น 60 วัน โสนแอฟริกันออกดอก ให้เถือกลบตอซึ่งพร้อมทั้ง โสนแอฟริกัน ตากดินไว้ เดือนเมษายน ใส่ปุ๋ยหมัก และไถแปร จากนั้นจึงปลูกข้าว โดยข้าวที่ชอบดินที่มีความเค็มเล็กน้อยคือ ข้าวหอมมะลิ 105 หรือ ในกรณีที่มีน้ำให้ชะล้างเกลือด้วยน้ำจืด ปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ เช่น แกลบ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปกคลุมดินหลังปลูกพืชเพื่อรักษาความชื้น หากดินเป็นดินเค็มกรดให้ใส่ปูนขาว หรือโดโลไมต์ หากดินเค็มที่เป็นด่างให้ใส่ยิปซัม

สำหรับการปลูกข้าวในดินเปรี้ยว

ทำได้โดยการลดความเป็นกรดและความเป็นพิษของอะลูมิเนียมและเหล็กในดิน ทั้งนี้เกษตรกรควรเก็บตัวอย่างดินและส่งตัวอย่างมาวิเคราะห์หาค่าความต้องการปุ๋ย จากนั้นใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ เพิ่มปริมาณอินทรีย์วัตถุเพิ่มธาตุอาหาร โดยเฉพาะฟอสฟอรัส

6.2 การประเมินสุขภาพดินดีสำหรับพืชไร่/พืชสวน/ผัก

สีดินโดยรวม แดง เหลือง น้ำตาล เทา ดำ
 เนื้อดิน ทราย ร่วน เหนียว

สมบัติดิน	คำอธิบายการให้คะแนนสุขภาพดิน			คะแนน ที่ได้	หมายเหตุ	
	0	1	2			
สี	อินทรีย์วัตถุ ในดิน	สีดินบนเทียบกับดิน ล่างไม่แตกต่างกัน	สีดินบนคล้ำกว่า ดินล่างเล็กน้อย	สีดินบนคล้ำกว่า ดินล่างชัดเจน	0	-
	ลักษณะพืช	พืชเจริญเติบโตไม่ดี คะแนนรวมของ ลักษณะพืช = 0-2	พืชเจริญเติบโต ดีปานกลาง คะแนนรวม ของลักษณะพืช = 3-4	พืชเจริญเติบโต ดีมาก คะแนนรวม ของลักษณะพืช = 5-6	0	ดูจาก ข้อที่ 3
	สถานะธาตุ อาหารพืช	มีธาตุอาหาร อย่างน้อย 1 ธาตุ ที่อยู่ในระดับต่ำมาก	มีธาตุอาหาร อย่างน้อย 1 ธาตุ ที่อยู่ในระดับต่ำ	ไม่มีธาตุอาหาร ใดต่ำจนถึง ต่ำเลย	0	ดูจาก ข้อที่ 5
ความ ร่วนซุย ของดิน	ดินทรายจัดหรือเหนียวจัด ดินอัดตัวแน่น รากไม่ชอนไช ลงดินด้านล่าง แต่รากแผ่ออก ทางด้านข้าง	ดินอัดตัวแน่น บ้าง จากชอนไช ลงดินด้านล่าง ได้บ้าง	ดินไม่อัดตัวแน่น รากเจริญเติบโต ได้ดี	0	-	
	การวัดและ หีนปนอยู่ ในดิน	พบกรวดและหีนปน >35%	พบกรวดและ หีนปน 15-35%	พบกรวดและ หีนปน <15%	0	-
สิ่งมีชีวิต ในดิน	ไม่พบสิ่งมีชีวิต ในดิน	พบ 1-2 ชนิด	พบ > 3 ชนิด	1	-	
คะแนนรวม				1		

ผลการประเมินสุขภาพดิน

ยังไม่ดี

0-3 คะแนน

ควรตรวจวิเคราะห์ดิน
หรือปรึกษาเจ้าหน้าที่

ดีพอใช้

4-6 คะแนน

ควรปรับปรุงดิน

ดี

7-9 คะแนน

สามารถปรับปรุง
ให้ดีขึ้นได้

ดีมาก

10-12 คะแนน

ดินดีอยู่แล้ว
ดูแลต่อไป

คำแนะนำการจัดการดิน

คะแนน	คำแนะนำการจัดการดิน
0-3 ยังไม่ดี	ควรส่งดินวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการโดยด่วน วิธีการจัดการเบื้องต้น ควรจัดการดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และสมดุล เน้นการจัดการอินทรีย์วัตถุในไร่ นา เช่น การไม่เผาฟาง การใช้วัสดุคลุมดินเพื่อรักษาความชื้น รักษาหน้าดิน และลดการสูญเสียธาตุอาหารพืช ใส่อินทรีย์วัตถุลงไปบนดิน เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด และปุ๋ยชีวภาพ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดูดซับธาตุอาหารในดิน มีส่วนสำคัญในการทำให้นดินโปร่งและร่วมช่วยไม่ให้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ในบริเวณแปลงปลูกพืช โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงที่ดินมีความชื้นสูง
4-6 ดีพอใช้	ใช้วัสดุคลุมดินเพื่อช่วยรักษาความชื้น เช่น ฟางข้าว แกลบ หรือพืชตระกูลถั่วคลุมดิน เมื่อวัสดุคลุมดินธรรมชาติเหล่านี้ย่อยสลายจะช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินและเพิ่มธาตุอาหารให้แก่พืช เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดินเพื่อเป็นการเพิ่มธาตุอาหาร ทำให้โครงสร้างดินดีขึ้น และเป็นอาหารให้จุลินทรีย์และสิ่งมีชีวิตในดิน
7-9 ดี	ดินมีสุขภาพดี แต่สามารถปรับปรุงดินให้ดีขึ้นได้อีก โดยอาจใส่ปุ๋ยอินทรีย์เฉพาะจุดที่ต้องการปรับปรุงดิน หรือวิเคราะห์ปัญหาเพื่อปรับปรุงดินเฉพาะด้านที่ยังเป็นปัญหา
10-12 ดีมาก	ยินดีด้วยค่ะ ดินมีสุขภาพดีมาก ให้คุณใช้วิธีการจัดการดินเดิมที่ปฏิบัติอยู่

ปริมาตรอินทรีย์วัตถุในดิน
สังเกตได้จากความคล้ำของสีดินบนเทียบกับดินล่าง เนื่องจากอินทรีย์วัตถุมีแนวโน้มทำให้ดินมีสีเข้มขึ้น ดังนั้นดินบนมีสีที่คล้ำกว่าดินล่าง แสดงให้เห็นว่าดินบนนั้นมีปริมาณอินทรีย์วัตถุที่สะสมอยู่ สีที่คล้ำขึ้นเป็นสีของฮิวมัส (ฮิวมัสที่เกิดในขั้นตอนสุดท้ายของการสลายสารอินทรีย์มีลักษณะเป็นสีดำ)

การเจริญเติบโตของพืช
เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเป็นประโยชน์ของธาตุอาหารในดิน โดยการสังเกตจากความผิดปกติของพืช

ความร่วนซุยของดิน
มีผลต่อการเจริญเติบโตของรากพืช อีกทั้งยังส่งผลต่อปริมาณน้ำและอากาศในดิน

สิ่งมีชีวิตในดิน
ทำหน้าที่ย่อยสลายอินทรีย์สารในดิน การเคลื่อนที่ของสิ่งมีชีวิตในดิน ทำให้ดินมีการระบายน้ำและอากาศดีขึ้น ช่วยกระตุ้นการเจริญเติบโตของพืช ดินทราย ดินเหนียวจัด หรือแปลงปลูกที่เกิดการเหยียบย่ำจนเกิดเลน หรือมีการใช้เครื่องมือเครื่องจักรหนัก ดินอัดตัวแน่น ดินที่มีการใช้สารเคมีกำจัดแมลงและวัชพืช หรือปุ๋ยเคมีติดต่อกันมาเป็นเวลานานมักไม่พบสิ่งมีชีวิตในดินที่หลากหลาย ดินดังกล่าวมีสภาพไม่ดี จึงจำเป็นต้องฟื้นฟู เบื้องต้นทำได้โดยใส่อินทรีย์วัตถุลงไปปรับปรุงสภาพดินก่อน

บัตรดินดี iddindee.idd.go.th